

Møde i Grønt Råd



Den 26. oktober 2021
Kl. 12.30 – 16.00 – Kantinen lille del - Varde Rådhus

Deltagere fra Varde Kommune:

- Hans Peter Due – Teknik og Miljøchef
- Jan Pedersen – Fagleder Vandløb
- Preben Friis-Hauge – Formand for Udvalget for Plan og Teknik
- Klaus Fries – Centerleder Naturcenteret
- Lisbeth Linding – Landdistriktskonsulent
- Niels Christiansen – Medlem af Udvalget for Plan og Teknik

Deltagere fra organisationer:

- Niels Laursen - Sydvestjysk Landboforening
- Hanne Voetmann - Friluftsrådet
- Morten Vinding – Naturvejlederforeningen Danmark
- Laurids Bjerre – Danmarks Jægerforbund
- Jan Porsgaard – Varde Sportsfiskerforening
- Søren Rask Jessen - Naturstyrelsen
- Bjarne Eg – Dansk Akvakultur
- Merete Vigen Hansen – Danmarks Naturfredningsforening
- Per Mikkelsen – Familielandbruget Sydvest

Afbud:

- Karin Gustausen – Dansk Ornitologisk Forening
- Lene Frandsen – Vardemuseerne
- Peter Nielsen – Formand for Naturparkrådet
- Lasse Frøkjær - NaturKulturVarde

Dagsorden	Referat
1. Godkendelse af dagsorden og referat fra sidst	Godkendt – ingen kommentarer til referatet fra sidst
2. Velkomst og orientering ved formanden	<p>Preben Friis-Hauge bød Niels Laursen, formand for Sydvestjysk landboforening, velkommen i Grønt Råd.</p> <p>Preben Friis-Hauge orienterede om PFAS som er meget til debat i øjeblikket.</p> <p>Klaus Fries: Der er fire områder i Varde Kommune der er indgået i kortlægning:</p> <ul style="list-style-type: none">• Et ved Nybro• Et ved Forsvarets brandøvelsesplads i Oksbøl• 2 ved hhv. Varde Kaserne og øvelsesplads <p>Vi er i en afgrænsningsfase, hvor afgrænsningen af evt. forekomster sker, bl.a. har Miljøstyrelsen igangsat prøveudtagning af fisk i vandløb der ligger op til områderne. Der er pt. ikke fundet noget endnu i de forskellige vandværker i området. Værdierne som vi kigger efter, udvikler sig hele tiden, så om et halvt år kan de være noget andet vi skal teste efter, det går rigtig stærkt på området.</p>



	<p>Niels Laursen: De landmænd der leverer til Arla, bruger ikke slam i det de spreder ud på markerne. Det har været forbudt i mange år.</p> <p>Preben Friis-Hauge orienterede fra indvielsen af Holme Å og takkede for den store indsats der er lagt i både det samlede projekt og selve indvielsesdagen. Tak også fordi mange fra Grønt Råd mødte op på dagen.</p> <p>Preben Friis-Hauge orienterede om at Byrådene i Fanø, Tønder, Esbjerg og Varde har godkendt ny 'Strategi for Vadehavet som Verdensarv for perioden 2021-2025'. Strategien skal videreføre udmøntningen af de politiske forpligtelser og afløser Strategi for Verdensarv Vadehavet 2016-2020.</p> <p>Klaus Fries: BNBO – boringsnære beskyttelses områder. Vi arbejder videre med projektet i 2022.</p> <p>Preben Friis-Hauge: De 2 områder som var foreslået til at være naturnationalparker i Varde Kommune er taget af bordet igen.</p> <p>Merete Vigen Hansen: Det er meget ærgerligt at der ikke kom en dialog omkring naturnationalparkerne inden det blev manet til jorden. Der kan stadig tales om hvordan vi kan skabe en god sammenhæng i vores natur.</p>
<p>3. Hydrologiprojekt i Ho v/Klaus Fries</p>	<p>Klaus Fries: Hydrologiprojektet går ud på at genskabning den naturlige hydrologi i området ved Ho Bugt – naturlige vandstandsforhold. Der er indgået aftaler med lodsejere og entreprenører og grøfter skal sikre afvanding af de områder som ikke er med i projektet.</p> <p>Der er tale om 20-årige ordninger hvor lodsejerne kompenseres i 20 år uden mulighed for at vende tilbage til tidligere drift</p> <p>Engfuglene mangler steder, hvor de kan finde mad, derfor bliver der lavet nogle brede grøfter, hvor fuglene kan finde mad op af kanterne. Grøfterne bliver lavet med forskellige hældninger, for at imødekomme diversiteten af dyr der skal finde mad i området.</p> <p>Der skal laves 20 skrab i området, så der kan dannes nogle lave vådområder til vadefuglene.</p> <p>Myndighedsgodkendelse i efteråret 2021. Anlægsarbejdet går i gang til sommer 2022.</p> <p>Merete Vigen Hansen: Er der strandtudser i området? Klaus Fries: Saltindholdet vil formentligt blive for højt til at strandtudserne vil kunne benytte skrabene som ynglested, men de er i området, bare ikke der, hvor hydrologiprojektet kommer til at foregå.</p> <p>Niels Christiansen: Stiller spørgsmål til om det er muligt at sno grøfterne når de graves. Klaus svarer, at det vil give rigtig meget gravearbejde, som vil fylde meget økonomisk. Det vil også blive et problem, der hvor der på den ene side er lodsejere som er med i projektet og på den anden side er lodsejere som ikke er med i projektet.</p>
<p>4. Naturstyrelsens fremtidige struktur omkring brugerråd og deltagelse i kommunernes grønne råd. v/ Søren Rask Jessen</p>	<p>Søren Rask Jessen: For ca. 25. år siden startede Naturstyrelsen med at afholde brugerråd. Vi har evalueret disse brugerråd, for at se om vi gør det på den bedste måde. Dermed er vi kommet frem til, at i nogle tilfælde vil det være mere effektivt at have en mere</p>

	<p>direkte dialog med nogle kommuner som ikke nødvendigvis sker gennem de Grønne Råd.</p> <p>Naturstyrelsens enheder, har kun et brugerråd pr. enhed med max 14 deltagere pr. råd. Der vil i fremover være en mere dynamisk sammensætning af brugerrådene.</p> <p>Hvis det bliver relevant at deltage i de Grønne Råd vil det blive skovridderne, som kommer til at deltage.</p> <p>Naturstyrelsen er arealmæssigt meget repræsenteret i Varde Kommune, og vil derfor gerne have en tættere dialog med kommunen. Vi vil gerne fokusere samarbejdet på den måde der giver mest mening for alle og kommer måske derfor til at nedprioritere deltagelsen i det Grønne Råd.</p> <p>Preben Friis-Hauge: Jeg er ikke helt tilfreds med at Naturstyrelsen ikke bliver repræsenteret i det Grønne råd mere, men ser frem til en anden måde at samarbejde på.</p> <p>Søren Rask Jessen: Naturstyrelsen har ikke taget 100 % stilling til, hvordan deres deltagelse vil komme til at være endnu. Hvis der bliver deltagelse, vil det blive skovridderne.</p> <p>Hanne Voetmann: Friluftsrådet venter på en indkaldelse til brugerrådene.</p> <p>Søren Rask Jessen: Det vil blive en anden form for diskussion i brugerrådene, og det tager tid at finde folkene der skal sidde i brugerrådene.</p> <p>Laurids Bjerre: Jeg mener det er en selvfølge at Naturstyrelsen er repræsenteret i de Grønne råd. Jeg synes det er et dårligt signal at sende, at undlade at deltage i dette forum.</p> <p>Merete Vigen Hansen: Jeg mener det er et skridt i den forkerte retning at skære i antallet af brugerråd så deltagerne kommer 'langt væk' fra det de skal sidde og drøfte i rådene.</p>
<p>5. Naturnationalparker v/ Klaus Fries</p>	<p>Klaus Fries: Der er ikke så meget at tale om da de 2 områder som vi skulle have haft dialog om, jo er taget ud af listen igen.</p> <p>Preben Friis-Hauge: Kommunerne fik fra starten en meget sparsom information om projektet – herunder planlægning af dialogmøder m.m.</p> <p>Merete Vigen Hansen: Jeg synes det var ærgerligt at Borgmesteren tog side med jægerne inden der havde været en reel dialog om emnet.</p> <p>Laurids Bjerre: Hvad er konsekvenserne ved hegning i forhold til de dyrearter som allerede er i områderne, er det blevet belyst ordentlig. Hvor kommer områderne fra, hvem beslutter hvilke områder der skal bruges?</p> <p>Merete Vigen Hansen: Vil meget gerne have mere dialog omkring hegningen, da der findes mange forskellige former for hegn.</p> <p>Søren Rask Jessen: Vi er i gang med at finde de sidste 10 områder, som kan blive til naturnationalparker. Og de skal alle sammen ligge på naturstyrelsens områder, da Staten så har 'kontrol' med områderne. Det har hele tiden været en præmis at der skulle</p>

	<p>hegnes, men der er ikke sagt noget om, hvordan det hegnet skulle se ud.</p> <p>Niels Christiansen: Har stillet politisk forslag omkring emnet til behandling i Udvalget for Plan og Teknik for at prøve at komme debatten i forkøbet. Miljøstyrelsen kunne godt have sonderet terrænet mere inden beslutningen om at udtage områderne i Varde Kommune. Medgiver at der var nogle stramme deadlines.</p> <p>Preben Friis-Hauge: Takker Niels Christiansen for at have dagsordenssat emnet i udvalget.</p>
<p>6. Status på Snæblen v/ Jan Pedersen</p>	<p>Det Grønne Råd sendte i 2018 en henvendelse til Miljøministeriet omkring Snæblen.</p> <p>Brevets indhold:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sikring af genmateriale fra de fisk der er tilbage • Igangsætte en udsætningsplan for Snæblen • Yderligere forskning i hvorfor Snæblen fortsat har tilbagegang • Fortsat sikring af midler til fjernelse af spærringer, restaurering af vandløb og fastholdelse af forvaltningsplaner for artens prædatorer • Tæt dialog mellem Miljøstyrelsen, DTU og kommunerne <p>På den baggrund igangsatte ministeren en bestandsundersøgelse i 2018. Undersøgelsen blev kun lavet i Ribe Å og Hviding Å, ikke Varde Å. Ifølge undersøgelsen er Snæblen i lille fremgang.</p> <p>Snæblen er ikke officielt erklæret uddød i Varde Å.</p> <p>Varde Kommune fået fjernet en række spærringer som skal give fri passage for Snæblen. Der er stadig indsats for at gøre vandløbene gode, altså fjerne okker og andet.</p> <p>Søren Rask Jessen: Snæbler svømmer ikke ret godt, de kan ikke springe lige som laksen. Snæblen har brug for store flade områder, med mindre saltindhold, hvor Snæblens yngel kan vænne sig til saltvandet.</p> <p>Jan Porsgaard: Foreslog at man evt. kunne starte inde ved slotsbanken. Vi har masser af steder med stille vand, men de er bare groet til</p> <p>Preben Friis-Hauge: Der er afsat midler til oprensning af området ved Slotsbanken og man regner med at gå i gang med projektet i 2022.</p> <p>Morten Vinding opfordrede til at det Grønne Råd sender et nyt brev til ministeren for at følge op.</p> <p>Jan Pedersen: Ministeriet svarede heller ikke helt på vores spørgsmål, der er ikke blevet lavet en handleplan, for hvad man vil gøre hvis der skulle ske noget uventet med Snæbel-bestanden. Enig i at det giver mening at sende et nyt brev.</p> <p>Aftalen blev, at der på vegne af Varde Kommunes Grønne Råd sendes et nyt brev til Ministeren for at få en status på det vi blev lovet i det svar vi fik i 2018.</p>
<p>7. Budgetpunkter med interesse for Grønt Råd v/Klaus Fries</p>	<p>Der er afsat midler til en natursagsbehandler: Det sker blandt andet med baggrund i en stor stigning i skovrejsningsager, meget</p>



	<p>arbejde i paragraf 3 sager i forhold til landbruget samt mange byggesager der involverer natur.</p> <p>Indsats med BNBO og grundvandsbeskyttelse har også fået tildelt flere penge i budgettet.</p> <p>Pulje til naturpleje på 0,5 mio. kr. pr. år – puljen give mulighed for at fortsætte plejeindsatser inden for fredninger og pleje på kommunale arealer. Ud over det skal en del af pulje anvendes til at private kan igangsætte naturplejer.</p> <p>Forprojekt til en vildere Varde Å – se om åen kan komme tilbage i dens gamle slyngninger samt snakke med lodsejere, hvilket der er sat 350.000 kr. af til i 2023.</p> <p>Merete Vigen Hansen: Synes det er ærgerligt at pengene til Danmarks vildeste kommune ikke er blevet øremærket direkte til dette projekt. Kan være bange for at pengene bare forsvinder til alle mulige andre projekter.</p> <p>Klaus Fries: Kommunen valgte at deltage i konkurrence med afsæt i de projekter kommunen allerede har planlagt at arbejde med.</p> <p>Hans Peter Due: Der er blevet sat flere penge af til Klima og derfor kan vi håbe på, at der heraf kan sættes penge af til naturprojekter. Hvis vi begynder at tænke en smule anderledes, se tingene i andre perspektiver skal vi måske ikke bruge voldsomt mange penge til nye projekter.</p> <p>Merete Vigen Hansen: Klima og biodiversitet er ikke altid det samme, nogle gange kan det være en modsætning. Vi skal have noget volumen og ambition på Vild med Vilje-projektet.</p> <p>Preben Friis-Hauge: Processen omkring Danmarks Vildeste Kommune har fra ministeriets side ikke været optimal. Preben noterer sig, at når der igangsættes nye projekter bør det prioriteres, at der også sættes penge af til formålet.</p>
8. Status Holme Å v/ Jan Pedersen	<p>Jan gennemgik status og viste billeder fra åbningen da vandet fik frit løb. Alt ser ud til at gå som det skal – der er meget vand i åen allerede.</p> <p>Jan Porsgaard: Mener der mangler grus i vandløbet</p> <p>Jan Pedersen: Det er set fra et lystfiskersynspunkt. Mere grus giver flere fisk, men vi ser det fra et natursynspunkt. Vi vil gerne være med til at etablere mere grus, men ikke steder, hvor det alligevel sander til. Lige nu skal åen finde sit leje og der skal vaskes en masse mudder igennem før man kan begynde at arbejde med grus osv.</p>
9. Danmarks vildeste kommune v/Klaus Fries	<p>Klaus indkalder til nyt møde i arbejdsgruppen.</p>
10. Evaluering af det grønne råds arbejde i denne byrådsperiode v/ Klaus Fries	<p>Merete Vigen Hansen: Mener vi skal arbejde videre med naturseminar. Naturen begynder heldigvis at fylde mere i den kommunale debat.</p> <p>Per Mikkelsen: Flere ekskursioner, evt. holde møderne ude i virkeligheden.</p> <p>Merete Vigen Hansen: Grønt Danmarkskort kan være med til at belyse hvad skal vi med naturen i Varde kommune.</p>



	<p>Niels Christiansen: Roser til forvaltningen som er gode til at finde dagsordens punkter til behandling i rådet. Ville gerne at Grønt Råd kom i Frist Agenda så det blev synligt for øvrige politikere.</p> <p>Merete Vigen Hansen: Dejligt med den gode dialog og at vi kan debattere bredt.</p> <p>Hanne Voetmann: Dejligt at vi kan have en god dialog og at vores ideer bliver hørt. Vi kan være med til at præge dagsordenen. Ros til Preben Friis-Hauge som formand.</p> <p>Preben Friis-Hauge: Tak fordi i har været gode medspillere.</p>
11. Evt.	<p>Preben Friis-Hauge inviterer rådet til sin 60-års fødselsdag den 3. december kl. 13-17. Nærmere invitation følger.</p>